

Slovenija in projekti Nature 2000

Srečno 2026!

Sodelavci LIFE integriranega projekta za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji se zahvaljujemo vsem za spoštovanje okolja, v katerem živimo, in za sodelovanje pri ohranjanju naravne dediščine slovenskega in evropskega pomena. Naj prihodnje leto še utrjuje skrb in spoštovanje, ki ga namenjamo naravi.

Slovenija z izvedbo Programa upravljanja območij Natura 2000 naredila korak naprej v varstvu narave

Vlada se je seznanila s Končnim poročilom o izvedenosti Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020. Največ ukrepov programa je bilo izvedenih na področjih upravljanja voda, prostorskega načrtovanja, gozdarstva in upravljanja z divjadjo. Z uspešnim izvajanjem programa smo omogočili pomemben napredek pri ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Jesenska obnova in vzpostavitev mlak na Ljubljanskem barju

Sodelavci Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje so v jesenskem času obnovili približno četrtno mlak za različne vrste dvoživk (33), ki so jih od leta 2020 vzpostavili v različnih projektih. Na podlagi izkušenj in znanja, pridobljenega v preteklih letih, so vzpostavili tudi 10 novih mlak za plavčke.

Na Goričkem še zadnja setev semenskih mešanic

V projektu LIFE FOR SEEDS, v katerem si med drugim prizadevajo za obnovo naravovarstveno pomembnih travišč, so na Goričkem jeseni še zadnjič posejali

semenske mešanice na travnike v obnovi. Tokrat so sejali na mokrotne in ekstenzivne travnike. S tem so zaključili z obnovo travnikov v projektu.

Kako na Ljubljanskem barju poteka gojenje barjanskega okarčka?

V Javnem zavodu Krajinski park Ljubljansko barje so v letu 2025 začeli z novo, drugo sezono gojenja barjanskega okarčka, ogrožene vrste metulja, v lastni gojilnici. V zimskem času skrbijo za gosenice novih metuljev, ki so jih našli kar 367.

V projektu LIFE TRŠCA preskusili amfibijsko vozilo Truxor

Sodelavci projekta LIFE TRŠCA so na Cerkniškem jezeru testirali vozilo Truxor, ki se lahko giblje po kopnem in po vodi. Vozilo je primerno za delo na težje dostopnih območjih, njegova zasnova in širok nabor priključkov omogočata izvajanje številnih opravil.

Neposredni nadzor v naravi okrepljen z novimi nadzorniki

Ministrstvo za naravne vire in prostor skrbi za usposabljanja novih naravovarstvenih in prostovoljnih nadzornikov ter za dopolnilna izobraževanja obstoječih. V jesenskem času 2025 je v sodelovanju s Policijsko akademijo organiziralo redna usposabljanja, ki se jih je udeležilo več kot 50 udeležencev.

LIFE-IP NATURA. SI: Javni poziv Istrijani za travnike – 3. sprememba

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je 5. decembra 2025 objavil spremembo javnega poziva za vključitev v prilagojeno upravljanje travniških površin na območju Nature 2000 Slovenska Istra in Pregara – travišča v projektu LIFE-IP NATURA. SI. Poziv je odprt do porabe razpoložljivih sredstev oziroma do zaključka projekta, 31. decembra 2026.

LIFE Varna paša: Javni poziv za kmetije dobrih praks

Zavod za gozdove Slovenije bo v projektu LIFE Varna paša sodeloval s kmetijami dobrih praks z različnih področij varovanja pašnih živali pred velikimi zvermi. K sodelovanju vabijo kmetije, ki imajo izkušnje s preprečevanjem škod po velikih zvereh in želijo pomagati pri izobraževanju, prenosu znanja in komunikaciji o ukrepih, ki jih izvajajo na kmetiji. Prijave zbirajo do 19. decembra 2025.

Delavnice Usklajevanja seznamov okrasnih tujerodnih rastlin

Zavod RS za varstvo narave in Arboretum Volčji Potok v projektu LIFE OrnamentallAS vodita participativni proces usklajevanja seznamov okrasnih tujerodnih rastlin, namenjen skupnemu oblikovanju in usklajevanju seznamov okrasnih rastlin glede na njihov invazivni potencial. Posnetki z uvodne delavnice v novembru so na voljo na [tej povezavi](#). Delavnice se bodo nadaljevale v začetku 2026.

Terenska aplikacija za zbiranje podatkov o močvirski sklednici

V Krajinškem parku Sečoveljske soline so razvili aplikacijo za zbiranje podatkov pri raziskavah in varstvenih programih želve močvirske sklednice v Krajinškem parku Sečoveljske soline. Uporabnikom ponuja robustno orodje, ki deluje tudi brez internetne povezave in je primerno za vse sodobne mobilne naprave.

EU in svet

V Bruslju o skupnem upravljanju evropske narave, obnovi narave in priložnostih v okviru Nature 2000

Ministrstvo za naravne vire in prostor je v sodelovanju s Slovenskim gospodarskim in raziskovalnim združenjem novembra v Bruslju organiziralo posvet. Na dogodku so strokovnjaki iz Slovenije, Hrvaške in Evropske komisije predstavili najnovejše ugotovitve, dobre prakse in ključne izzive, ki oblikujejo ohranjanje biotske raznovrstnosti v tem delu Evrope.

EU financira 132 novih LIFE projektov

Evropska komisija je v programu LIFE namenila več kot 358 milijonov EUR za 132 novih LIFE projektov na področju podnebja, narave, krožnega gospodarstva in čiste energije po vsej Evropi. Na področju narave in biotske raznovrstnosti bodo za 34 projektov namenili 147 milijonov EUR.

Posnetki dogodka LIFE Welcome meeting 2024

Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA) je v septembru in oktobru 2025 organizirala večdnevni dogodek, t. i. 'LIFE Welcome

Meeting', namenjen novim projektom programa LIFE, ki so bili potrjeni v razpisu LIFE 2024.

Globalna raziskava o aktivnostih občanske znanosti za naravo

Mreža za naravo (NetworkNature) je pripravila raziskavo na globalni ravni z namenom razumevanja, kako se državljani in civilna družba povezujejo z naravo, s katerimi izzivi se soočajo in kakšno podporo bi potrebovali. K izpolnitvi kratke ankete vabijo vse zainteresirane.

Poročila in publikacije

Spremljanje stanja izbranih vrst netopirjev, hroščev in potočnih rakov v letu 2025

Tudi v letu 2025 so potekali obsežni monitoringi treh skupin varstveno pomembnih organizmov: hroščev, potočnih rakov in netopirjev. Rezultati monitoringov so pridobljeni po standardiziranih metodah in bodo vključeni v informacijski sistem varstva narave NarciS. Poročila so dostopna na spletni strani natura2000.si.

Metodologija popisa in izračunavanja indeksa splošno razširjenih gozdnih ptic v Sloveniji

Na Nacionalnem inštitutu za biologijo so po naročilu Ministrstva za naravne vire in prostor pripravili predlog sheme monitoringa za določitev indeksa ptic gozdne krajine v Sloveniji. Kot najprimernejšo metodo popisa so predlagali pasivni akustični monitoring, katerega prednosti so bistveno večji obseg podatkov, ni učinka popisovalca in možnost trajnega arhiva posnetkov ter naknadnih analiz.

Spremljanje stanja prostoživečih vrst v visokogorju

Sodelavci Javnega zavoda Triglavski narodni park so sredi novembra opravili vsakoletno sistematično spremljanje stanja prostoživečih živalskih vrst v visokogorju v Lovišču s posebnim namenom Triglav Bled. Najpogostejša zabeležena vrsta je bil gams, sledili sta jelenjad in srnjad.

Standardi, metode in smernice za primerjavo klasifikacij in kart ekosistemov na IUCN globalno tipologijo ekosistemov (GET)

Pri IUCN so izdali publikacijo, ki vzpostavlja standard za primerjavo tipov ekosistemov z GET. Tako omogoča primerjavo različnih inventarjev ekosistemov med sosednjimi državami in globalno.

Izzivi in upravljanje območij Nature 2000 v povezavi s kmetijskimi praksami

V mednarodni reviji Conservation Biology so bili objavljeni izsledki raziskave o upravljanju območij Nature 2000 v Evropski uniji. V več kot 300 zbranih odzivih upravljalcev jih je več kot 60 % poročalo o prilagojeni kmetijski rabi (prilagojena košnja in paša) kot ukrepih za ohranjanje narave. Deležniki so izpostavili tudi izzive, grožnje ter povezavo s financiranjem.

Gozdarski študijski dnevi združili približno 200 strokovnjakov iz 28 inštitucij

V novembru je potekalo že 41. strokovno srečanje v organizaciji Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete. V 25 strokovnih predavanjih so razpravljali o ukrepih, ki so potrebni za zaustavitev upadanja biodiverzitete in hkrati omogočajo nadaljnjo trajnostno rabo gozdov. Program, povzetke predavanj in posterjev si lahko ogledate v [Zborniku povzetkov](#).

LIFE FOR SEEDS: Rezultati analize anketiranja upravljalcev naravovarstveno pomembnih travnikov

V projektu LIFE FOR SEEDS so v preteklih letih izvedli več anketiranj kmetov, lastnikov vrstno pestrih travnikov. Večinoma so to bili kmetje, katerih travniki so bili vključeni v nabiranje semen za semensko banko in/ali semenske mešanice. Na Goričkem so izvedli 21 anket, vse so temeljile na suhih travnikih s kukavičevkami.

Časopis Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe

V novi številki časopisa za učence, ki ga izdaja Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe, lahko med drugim spoznate geološke zanimivosti v Triglavskem narodnem parku in kako na gore vplivajo podnebne spremembe. Izveste lahko tudi, kaj vse so v letu 2025 doživeli mladi nadzorniki.

Napovednik

17. december 2025, ob 19. uri: predavanje [Ohranjanje in obnova narave v kmetijski krajini: perspektive in odločanje kmetov](#), Prirodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana.

22. december 2025, ob 16. uri: seminar [Monitoring ciljnih vrst prostoživečih sesalcev za sistematično zbiranje bioloških vzorcev in beleženje podatkov o njihovih populacijah](#), Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete, Univerza v Ljubljani, ULTRA.

7. januar 2026, ob 18. uri: predavanje [Tečaj prepoznavanja vodnih ptic](#), Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Maribor, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

7. januar 2026, ob 19. uri: cikel predavanj Famnitovi biološki večeri: [Ohranjanje visoke ravni biodiverzitete na Krasu z aktivnim delovanjem lokalnega prebivalstva](#), Domen Stanič in Davide Scridel, Oddelek za biodiverzitetu Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije, Univerza na Primorskem.

15. januar 2026: delavnica [Usklajevanja seznamov okrasnih tujerodnih rastlin za naravovarstvenike](#), LIFE OrnamentallIAS.

15. januar 2026, ob 17. uri: predavanje [Pisani svet metuljev](#), Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

15. – 16. januar 2026: konferenca [Pravo za družbo in naravo](#), Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja v sodelovanju s Pravno fakulteto v Ljubljani in Varuhom človekovih pravic RS.

16. januar 2026: delavnica [Usklajevanja seznamov okrasnih tujerodnih rastlin za gojitelje in prodajalce](#), LIFE OrnamentallIAS.

20. januar 2026, ob 14. uri: video seminar [V prijateljstvu z naravo: Rešitve v sodelovanju z naravo](#), Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in Oxford University.

22. januar 2026: delavnica [Usklajevanja seznamov okrasnih tujerodnih rastlin za lokalne skupnosti](#), LIFE OrnamentallIAS.

27. januar 2026, ob 9. uri: 1. LIFE delavnica za pisanje projektnih prijav (Narava), LIFE Slovenija.

28. januar 2026, ob 9. uri: 1. LIFE delavnica za pisanje projektnih prijav (Okolje), LIFE Slovenija.

28. januar 2026, ob 19. uri: cikel predavanj Famnitovi biološki večeri: [Ogenj ali beg: povezava med dinamiko gozdnih požarov in ekologijo gibanja orla kačarja na Krasu](#), Aleš Pernarčič, Oddelek za biodiverzitetu Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije, Univerza na Primorskem.

29. januar 2026: delavnica [Usklajevanja seznamov okrasnih tujerodnih rastlin za ministrstva](#), LIFE OrnamentallIAS.

11. – 13. februar 2026: [zaključna mednarodna konferenca projekta LIFE AMPHICON](#), Grosuplje, LIFE AMPHICON.

19. – 21. maj 2026: [mednarodni kongres Življenje rekam](#), Ljubljana, LIFE2RIVERS.

Narava na kratko

V veljavo stopila novela Zakona o ohranjanju narave

Državni zbor je 21. novembra potrdil [novelo zakona o ohranjanju narave](#). Novela utrjuje pravico do dostopa do naravnih vrednot, izboljšuje upravljanje zavarovanih območij, omogoča

hitro ukrepanje ob nevarnostih ter spodbuja trajnostno rabo narave in lokalni razvoj. Novela je začela veljati s 16. decembrom 2025.

Zaključek prvega zbiranja predlogov javnosti za vključitev v nacionalni načrt za obnovo narave

Med 30. septembrom in 7. novembrom 2025 so na Ministrstvu za naravne vire in prostor izvedli spletno posvetovanje o nacionalnem načrtu za obnovo narave. S pomočjo treh anket so zbrali 418 odzivov in 97 konkretnih predlogov iz večine slovenskih regij ter širokega spektra deležnikov.

13. september razglašen za Mednarodni dan jam in krasa

V novembru je UNESCO razglasil Mednarodni dan jam in krasa. Pobudo je na predlog Mednarodne speleološke zveze predložila Republika Slovenija. Aktivnosti za razglasitev je koordiniralo Ministrstvo za naravne vire in prostor, sodelovali so še Mednarodna speleološka zveza, Urad za UNESCO pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve.

Ob svetovnem dnevu tal pozornost ohranjanju alpskih barij

5. decembra praznujemo svetovni dan tal. Na 18. Alpski konferenci v januarju 2025 so alpski ministri potrdili izjavo o ohranjanju posebnih talnih ekosistemov v Alpah - barij. Izjava izhaja iz protokola Alpske konvencije o varstvu tal, kjer so barja in mokrišča posebej izpostavljena. Odslej je na voljo v vseh alpskih jezikih, tudi [slovenščini](#).

Zavod RS za varstvo narave v prenovi spletne strani

Na Zavodu RS za varstvo narave pripravljajo prenovi nekaterih vsebin na spletni strani, zato vabijo k izpolnitvi kratke ankete, ki jim bo pomagala izboljšati preglednost, uporabnost in dostopnost vsebine za vse obiskovalce.

Raziskava o urejanju vrtov in zelenih površin

Na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani so pripravili raziskavo, kako prebivalci Slovenije načrtujejo, vzdržujejo in upravljajo svoje zelene površine (vrtove, trate, drevesa...) okoli domov in vikendov. Anketa je namenjena vsem, ki skrbijo za zeleno površino, in bo aktivna do konca januarja 2026.

Pomagajmo naravi, da si pozimi lahko dobro odpočije

Bliža se koledarska zima. Ne glede na temperature in snežne razmere v nižinah narava potrebuje zimski počitek. V Javnem zavodu Triglavski narodni park obiskovalce pozivajo k odgovornemu in obzirnemu obisku zavarovanega območja.

Strokovna predavanja in video vsebine raziskav v Triglavskem narodnem parku

V Javnem zavodu Triglavski narodni park želijo s predavanji približati raziskave in njihove izsledke na različnih področjih čim večjemu številu ljudi. Zato so v oktobru in novembru organizirali predstavitve, katerih posnetke si lahko ogledate na njihovi spletni strani.

Matjaž Jež: Letos so se prvič posušila tudi manjša barja na Pohorju

V prispevku Podnebne priče Matjaž Jež, naravoslovec in dolgoletni direktor mariborske enote Zavoda RS za varstvo narave, pripoveduje, kako podnebne spremembe vplivajo na vrste metuljev in življenjska okolja. Predvsem se osredotoči na Pohorje in barja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega biltena so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

enatura@gov.si | [Odjavi se](#)